

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 9P/231/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3513212584
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2014:3513212584.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o mal. F. J., A.. T. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky U. J., A.. T. XX.XX.XXXX, W. F. XXX, zast. v konaní JUDr. Katarínou Galovou, advokátkou v Piešťanoch, E. Belluša 10, a otca F. J., A.. T. XX.XX.XXXX, W. P., U. XXX/XX, zast. v konaní Mgr. Ľubomírom Karikom, advokátom v Myjave, M. R. Štefánika 638/56, dieťa v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému takto

rozhodol:

I. Maloletý F. J.O., A.. XX.XX.XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Otec maloletého je povinný prispievať na výživu mal. F. mesačne sumou XXX,- Eur vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky maloletého počnúc dňom 27.11.2013.

III. Nedoplatok na zročnom výživnom za dobu od 27.11.2013 do 20.02.2014 v celkovej sume XXX,XX Eur, je otec maloletého povinný zaplatiť v mesačných splátkach po XX,- Eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. Otec je oprávnený sa s mal. F. stretávať každý páry víkend od piatku od 15.30 hod. do nedele do 17.00 hod., každú stredu od 15.30 hod. do 18.00 hod. Otec dieťa prevezme v materskej škole a v prípade, že v materskej škole nie je, tak v mieste bydliska matky a odovzdá vždy v mieste bydliska matky.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Podaným návrhom sa matka maloletého domáha, aby bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti. Výživné zo strany otca malo byť určené v sume XXX,- Eur od 01.09.2013. Styk otca s maloletým mal byť upravený v každý nepárny víkend od soboty 10,00 hod. do nedele do 18,00 hod. Uviedla, že rodičia maloletého sú manželia, manželstvo je však nefunkčné, prebieha konanie o rozvod manželstva. Matka žije so synom v spoločnej domácnosti, otec na výživu syna prispieval mesačne sumou XXX,-Eur, avšak v septembri 2013 prispel iba sumou XX,XX Eur, v októbri a novembri 2013 F. XX,-Eur. V záujme syna nie je, aby sa s otcom stretával častejšie ako jedenkrát za dva týždne počas víkendu. Otec nie je schopný dodržiavať dohodnuté termíny, vyjadruje sa spôsobom „akéhosi zničenia osoby matky“, dieťa používa iba ako nástroj riešenia svojich osobných problémov voči matke. Syn pred každým stretnutím s otcom trpí, bojí sa stretnutia, nechce sa s otcom stretávať a po jeho návrate je v ťažkom psychickom rozporení. Otec maloletého si musí uvedomiť, že do vzťahu otca k dieťaťu nemožno vnášať jeho osobné problémy. Otcov prístup k nastolenej situácii je sebecký.

Otec maloletého uviedol, že vzťah so synom má veľmi dobrý. Je pravdou, že počas spolužitia s matkou maloletého viac pracoval. Momentálne realizuje styk v utorky, štvrtky, každý druhý víkend. Problém pri preberaní syna vzniká, ak ho berie od matky, preto s matkou maloletého volili alternatívu odovzdávania mimo bydliska. Nie je pravdou, že by niečo hovoril proti matke maloletého pred synom, avšak vie, že syn celú situáciu nechápe, nechápe, že sa s matkou maloletého rozišli, akoby syn bral časť viny na seba. Keď syna bráva zo škôlky, je to bezproblémové. Na výživu syna prispieval sumou XXX,-Eur mesačne, nahnevalo ho, že matka zo zaplateného výživného zaplatila poplatok za rozvod manželstva a preto jej v nasledujúcom mesiaci dal len minimálne výživné, zaplatil však šeky za škôlku a trampolínu. Potom začal prispievať sumou XX,-Eur mesačne. Synovi sporí po XX,-Eur mesačne.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu, správami o príjmoch rodičov maloletého, správami o výdavkoch rodičov, správou ZŠ s MŠ Podolie, správou o psychologickom vyšetrení zo dňa 19.12.2013 a výsluchom účastníkov konania.

Maloletý pochádza z manželstva jeho rodičov. Rodičia maloletého sú v rozvodovom konaní (vec vedená pod sp. zn. 8P/173/2013). Obaja rodičia zhodne uviedli, že spolu v spoločnej domácnosti nežijú, podľa vyjadrenia matky je to od 18.04.2013. S maloletým žije matka u svojich rodičov, má tam vytvorenú samostatnú domácnosť. Maloletý navštevuje materskú školu. Výživné zo strany otca bolo pôvodne od rozchodu platené vo výške XXX,-Eur mesačne, v auguste 2013 poslal otec na výživu syna sumu XX,XX Eur a od septembra 2013 v každom mesiaci po XX,-Eur mesačne. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 12.12.2013 č.k. 8P/229/2013-26 bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým bolo určené, že je otec maloletého oprávnený sa s mal. F. stykať každý párnny víkend v roku od piatka od 15.30 hod. do nedele do 16.00 hod., a každý týždeň utorok a štvrtok od 15.30 hod. do 18.00 hod. Takto sa styk aj realizuje.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 3, 4, 5 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Pokiaľ ide o zverenie dieťaťa do výchovy matky, zo strany otca nebola vznesená požiadavka osobnej starostlivosti o dieťa. Matka sa o dieťa riadne stará, žiadne nedostatky v jej výchove neboli zistené. Dieťa je na matku citovo viazané, toto vyplýva aj zo správy PhDr. Ilenčíkovej zo dňa 19.12.2013. Maloletý F. má pozitívny citový vzťah k obom rodičom, dominantnejší však je vzťah k matke, ktorá pre syna predstavuje najdôležitejšiu výchovnú autoritu, vníma ju ako svoju istotu, túži byť čo najviac v jej blízkosti. I z tohto dôvodu je zverenie dieťaťa do výchovy matky v záujme dieťaťa.

Súd je však toho názoru, že je potrebné rozvíjať a budovať vzťahy maloletého i k svojmu otcovi. Na ten účel slúži úprava styku, ktorá má byť realizovaná tak, aby rodič a dieťa mali možnosť byť spolu, hrať sa spolu, spoznávať sa vzájomne. Otec o dieťa javí záujem, jeho osud mu nie je ľahostajný. Súd preto určil styk otca so synom nasledovne:

I. počas každého párneho víkendu od piatka od 15,30 hod. do nedele 17,00 hod. - tento čas styku bol v zásade prijateľný pre oboch rodičov maloletého. Je vhodné, ak dieťa trávi so svojím rodičom ucelený časový úsek a jeho režim nie je narušený neustálymi odchodmi od jedného rodiča k druhému

2. každú stredu od 15,30 hod. do 18,00 hod. Dieťa i otec maloletého majú týmto spôsobom zabezpečený pravidelný kontakt v každom týždni a nenastane tak dlhé obdobie, v ktorom by sa dieťa so svojím rodičom nestretlo.

Súd určil ako miesto odovzdávania dieťaťa materskú školu a to s ohľadom na nevyjasnené konflikty rodičov a ľahšiu adaptáciu dieťaťa na prichádzajúcu zmenu. Iba v prípade, že dieťa v materskej škole nebude, bude otec dieťa preberať u matky.

Podľa § 62 ods. 1 až 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods.1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Pri určení výživného vychádzal súd z potrieb dieťaťa a možností a schopností oboch rodičov podieľať sa na jeho výžive. Maloletý navštevuje materskú školu, kde matka platí školné a stravu. Má bežné výdavky zodpovedajúce jeho veku. Matka maloletého je zamestnaná, jej čistý mesačný príjem je vo výške XXX,XX Eur mesačne, nemá inú vyživovaciu povinnosť. Žije u svojich rodičov, má však vytvorené vlastné bývanie. Rodičom platí podľa čestného prehlásenia na bývanie sumu XXX,-Eur mesačne. Otec maloletého je zamestnaný, dosahuje čistý mesačný zárobok vo výške XXX,XX Eur. Rovnako nemá inú vyživovaciu povinnosť. Má bežné výdavky na bývanie, dochádzku do práce (rovnako ako matka maloletého). Dokladoval, že spláca úver vo výške XXX,XX Eur a XX,-Eur. Podľa názoru súdu, prvoradou povinnosťou je povinnosť rodiča postarať sa o výživu svojho dieťaťa. Následne potom možno zvažovať iné výdavky. Otec maloletého je zo svojho príjmu schopný platiť výživné vo výške požadovanej matkou. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že príjem matky nie je dostatočný na to, aby v plnej miere mohla uspokojovať všetky potreby dieťaťa. Navyše, je potrebné zohľadniť i osobnú starostlivosť matky o dieťa, ktorá je rovnako vyčísliteľná v peniazoch. Určeným výživným súd zároveň rešpektoval zásadu rovnakej životnej úrovne všetkých členov rodiny a potrebu uspokojenia všetkých nevyhnutných potrieb dieťaťa.

Súd počiatok vyživovacej povinnosti určil od 27.11.2013, teda odo dňa začatia konania. Matka maloletého požadovala výživné určiť spätne od 01.09.2013.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Matka maloletého nepreukázala, že by existovali dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by výživné mohlo byť priznané i za obdobie pred podaním návrhu na súd. Súd na rozdiel od právnej

zástupkyne matky dôvody hodné osobitného zreteľa nevidel v tom, že matka maloletého podala už v predchádzajúcom období návrh na nariadenie predbežného opatrenia a týmto spôsobom sa domáhala určenia výživného. Matke maloletého od septembra 2013 nič nebránilo v tom, aby návrh na určenie výživného podala, a to najmä v prípade, keď vedela, že otec dobrovoľne začal posielat' nižšiu sumu výživného ako posielal v predchádzajúcom období. Tvrdenia o tom, že sa matka maloletého snažila situáciu vyriešiť nie sú presvedčivé a navyše ich nemožno objektívne považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa. Z tohto dôvodu vznikol otcovi maloletého dlh na výživnom za dobu od 27.11.2013 do 20.02.2014 v celkovej sume XXX,XX Eur (november 2013: XX,XX Eur, december až február 2013 vždy po XXX,- Eur). Vzhľadom k výške dlhu bolo umožnené otcovi maloletého zaplatiť dlžnú sumu spolu s bežným výživným v primeraných splátkach po XX,- Eur mesačne.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd do Trenčína. V odvolaní sa má uviesť, kto ho podáva, ktorému súdu je určené, ktorej veci sa týka a čo sa odvolaním sleduje, odvolanie musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak odvolateľ nepredloží odvolanie v potrebnom počte rovnopisov a s prílohami, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Je potrebné najmä uviesť, proti ktorému rozhodnutiu odvolanie smeruje (dátum vydania rozhodnutia a spisová značka), v čom sa vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa odvolateľ domáha. Ak sa účastníci konania práva podať odvolanie výslovne vzdali, toto právo im už nepatrí.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať v exekúcii.